

To je mlačnost, katere bi moralo biti pravega Slovence sram.

Če Slovenci zanemarjamo tako društvo, katero pa bode potem našlo pri nas podporo?

Ta vse graje vredna prikazen me je napotila, da sem povpraševal po razmerah gledé udov pri čitalnici in pol. društvu Pozoru.

Poročila, katera sem dobil, niso ugodna in me niso zadovoljila.

V Ptujci živeči Slovenci vzdržujejo skoro sami čitalnico, katera ima „Narodni dom“ na svoji skrbi, oni so skoro edini podpiratelji političnega društva.

Ali je to mogoče? Reklo se mi je, da je istina. Tedaj še slovensko razumništvo ptujskega okraja vedno ne uvideva, kako velikega pomena je „Narodni dom“ za Slovence, tedaj se mu ni jasno, da je Narodni dom za Slovence ptujskega okraja to, kar je bila Meštanska beseda (bolje njeni hrami) v Pragi za Čehe v prvi dobi borbe za obstanek, napredek?

Je-li slovenskemu razumništvu neznan, da je zlata Praga s pomočjo dohodkov „Besede“ česka postala?

Je-li slovensko razumništvo ne zna, da noben napredek brez denarnih žrtev ni mogoč? Je-li slovensko razumništvo okraja ptujskega slepo, koliko denarja se izda od nasprotne strani, da se iztrebi Slovence?

Vse je znano, reklo se mi je, pa vlada le — slovenska malomarnost! To je staro prokletstvo! Drug se zanaša na drugega tam, kjer bi morali biti vsi delavni in požrtvovalni. Bogatinov ni in ti nas ne bodo spravili do boljše bodočnosti.

Sami si moramo pomagati, vsak po svoji moči, nobeden se ne sme odtegovati. Poznam česke uradnike, živeče po mestih, ki imajo 5 do 600 gld. letne plače, pa so vendar ustanovniki „Matiče šolske“, „Besede“ in drugih zavodov. In Slovenci?! — Ti se morajo navzeti drugega duha. Narodna čitalnica, pol. društvo, podružnica ni samo za Slovence v mestu, ni samo za nekatere Slovence, ampak za vse. Daj Bog, da se to dejansko kmalu uresniči, brez dreganja, prošenj, opominjanja in svarjenja!

Gospodarske stvari.

Vzreja plemenjakov.

(Konec.)

Kar se pa tiče še posebej angleških polukravnih žrebcev, ve se dovolj, kaj velja o njih večjem delu tako gledé na njih pleme, kakor tudi gledé na njih podedovalnost. Angleži kupujejo na severnem in vzhodnjem obalu morja žrebčke od kmetov na tisoče, potem pa jih spuščajo na navadne kobile, ki gredo pred plugom brez potrebne izbire. Take žrebčke pa

izredijo kakor take na tujem kupljene z vso skrbjo ter jih, ko so štrto leto preživeli, prodajo za drag denar v našo suho zemljo, češ, da so pravi angleški žrebci. No, toliko pleme, kakor ti žrebci in toliko vrednost za vzrejo imajo pač tudi žrebci, ki jih vzredé naši kmetovalci, razloček je samo ta, da so bolji kup in da ne gre denar v tuje kraje. Resnica, taki žrebci, ki so jih v naših krajih vzredili, so gotovo še bolji, kajti ve se za njih pleme in ne vzemó se taki, katerih lastnosti se ne dajo tako na strani žrebca, kakor kobile do dobrega določiti.

Da se pa vzredé dobri žrebci, ki imajo pri prodajalcu pa tudi pri kupovalcu ceno, za to ravno ni treba veliko glave, zadosti je zdrava človeška pamet. Žrebeta morajo se od mladih nog primerno z ovsom, senom in zelenino rediti in morajo se 9 mesecev v letu po dnevu gibati na prostem.

V zimskih mesecih, v katerih so mlade živali v hlevu, ne smejo se privezovati, da lahko proste hodijo, in po dnevu daje se jim skozi odprta okna svežega zraka. Suho ležišče je seveda neizogibno, pa tudi da se vsak dan s slamo in krtačo osnažijo. Tudi za kopita je treba skrbeti. Kdor pa mesto vsega pusti žrebe v vlažnem, soparnem hlevu ostati cele mesece brez gibanja, kdor ga le od časa do časa vodi z roko okoli, ga krmi z mehko krmo ter ga ne snaži, ta si, če gre dobro, izredi še debelo živinče, nikoli pa konja, ki je za rabo. Mesto črstvih nog z izraženimi členki in dobrimi mušicami, s trdnimi kopiti in odločnim hodom dobé žrebeta vsled slabe vzreje žoliceaste nage, mlaha, tenke mušice, drobljiva kopita in ležé hod. —

Kjer se izgodi to, tam se ne more seveda govoriti o dobičku za kmetovalca, marveč mu je izguba več manj gotova.

Naj bi se torej konjerejci na kmetih že vendar enkrat vspeli ter slovo dali občni nemarnosti in starim predsodkom! Tako bodo prej ali slej oni dobiček imeli v polni meri, ki jim ga prijazne okoliščine dajejo že na roke.

Sejmovi. Dne 26. julija v Kozjem, na Framu, v Ormožu, v Žalcu, v Črmožiščah, na Teharju in v Slov. Bistrici. Dne 30. julija v Kostivnici.

Dopisi.

Iz Breškega okraja. (Roparska četa.) [Konec.] Preiskava je do dne 22. maja trajala. Toraj so pri porotni sodnji v Celju bili krivi spoznani in obsojeni Martin Cizelj zaradi napada na Strgarja in tatvine na 13 let, Fr. Krošelj pa zaradi napada na Strgarja in tatvine na 10 let težke ječe. Janez Ogorevc zaradi tatvine na 8 mesecev, Martin Godlar zaradi tatvine na 6 mesecev, A. Razlag zaradi tatvine na 6

mesecev ječe. Kmalu potem prosi obsojen Krošelj, da bi ga še enkrat sodnija zaslišala, češ, da ima še kaj povedati in res sodnija ga zasliši. On izpove, da je pri napadu na Strgarja bil tudi poleg Martin Godlar in Janez Ogorevc. Potem sodnija zaukaže omenjena, in še neke druge zopet v preiskavo odvesti, in vrli žandarji grejo po te zrele tičke in jih privedejo g. županu v Globokem, in tam so začeli gg. žandarji in župan na novo izpraševati zavoljo umora Mice Pal, in sedaj Janez Ogorevc pove, da je tudi on bil pri napadu Mice Pal, in še trije drugi: Martin Cizelj, Franc Krošelj, Jože Ogorevc — vsi iz Piršenberga. Po izpovedi Janeza Ogorevca se je napad tako-le izvršil: ti štirje zločinci so se dogovorili, da grejo in jo bodo umorili in se njenega premoženja polastili. Preden se pa podajo od doma, storijo obljubo, vsaki nek dar Materi Božji kupiti, katere po doba je v kapelici na Piršenbregu. (Ali ni to grozna hudobija in nesramna misel, v taki zaroti Marijo na pomoč klicati?) Potem se podajo proti hiši Mice Pal in se tam razpostavijo in zdajci se že zasliši dvakratni strel skoz okno na njo, potem reče Martin Cizelj. Zdaj pa le v hišo! Dveri so bile dobro zaprte, da se ni moglo na prvi mah v hišo, med tem časom pa je blapec, ki je zgoraj spal, zlezal na podstresje in dvakrat ustrelil. Ob enem jame sosede na pomoč klicati, na to pa roparji zbežijo. — Ako se ozremo nazaj na to celo zločinstvo, gotovo nas potrese zima, saj tega vendar ne more krščen človek storiti! To se še pa povrh ni iz nikake sile zgodilo, kajti vsi ti zločinci so trdni delalci in še tudi mladi, nobeden še nima 34 let, Stari, resnični pregovor pravi, da od slabe tovaršije glava boli in tu se je skazalo, kaj da slaba tovaršija stori. Zdaj bodo gotovo imeli dovolj časa premišljevat svoje hudobije.

iz gornjega Dravskega polja. (Letina in srenjske volitve.) Ržena žetev je po našem polju končana. Tu in tam se glasé že mlatiči, a ti pa letos niso nič kaj veseli, kajti pri rži bodo imeli primeroma le mali zaslužek. Semtertje jo je vzela huda in dolgotranja zima, precej jo je osmodil mraz 8. maja, in kar je še ostalo, trpelo je vsled nestrpljive vročine. In tako se pač ni čuditi, da še le 3—4 kope dajo vagan. Pšenica utegne bolj rodovitna biti, a tiste sejejo pri nas navadno le za domačo rabo. Tudi tursica in krompir sta si po dežu tako opomogla, da ju je veselo gledati. Tudi po vinogradih, v katerih ni mraz vsega osmodil, — kaže se vse lepo. — semtertje izvrstno in če bode grozdje srečno dozorelo, prirastla bode letos morebiti še boljša kapljica, kakor lani. Dal Bog! Pri letošnjih srenjskih volitvah imeli so v Cirkovcah hudo borbo, ki se boče brez dvoma še enkrat ponavljala, kajti manjšina je vložila zoper volitev protest. — Celó mirno pa

so se volitve vršile pri sv. Lovrencu. Dne 27. junija t. l. bili so izvoljeni sledeči, vse-skozi narodni odborniki: Jurič Jakob, Urbas Franc, Bauman Štefan, Medved Jožef, Medved Boštjan, Zajc Jožef, Peršuh Jernej, Predikaka Janez, Lenart Štefan, Pintar Anton, Napast Franc, Žunkovič Matevž, Žunkovič Matija, Mlakar Anton, Mustafa Mihael, Žunkovič Jožef, Frank Jurij in Ivančič Jurij. Ti so si minolo nedeljo popoldne izvolili za župana, dosedanjega predstojnika, g. Jakoba Juriča, in sicer enoglasno, kar najlepše kaže, da ima zaupanje cele občine, katero tudi po vsej pravici zasluži. Tako značajnih mož bi želeli na čelo vsem občinam. Svetovalci so: Urbas Franc, Bauman Štefan, Medved Boštjan in Zajc Jožef. Gorci so si pa letos baje v ptuji fari župana poiskali; — zakaj neki? Nimajo li doma za to sposobnih mož — saj so purgarji?

Od sv. Ane v Slovenskih goricah. (Nova knjiga) Na nepozabnem lanskem potovanji v zlato, stolpolno mater Prago in slavni Velegrad, naprošen sem od nekaterih sopotnih kmetov, da jim v spomin spišem kratko delce o tem. Radi tega namerjavam izdati knjigo v obsegu kakih 8—9 tiskanih pol pod naslovom: „Jugoslovani v zlati Pragi in slavnem Velegradu.“ Da pa vem, koliko iztisov smem prirediti neimajoč pri tem materialne škode, prosim svoje sopotnike, kakor tudi drugo slovensko občinstvo, da blagovolijo postati moji predplatniki, a da se vsaj v teku 14 dnij oglasijo v naročitev. Knjiga bo stala s poštnino vred 50 kr., ter posvečena blag. g. Ivanu Hribarju, glavn. zastopniku banke „Slavije“ in velikemu prijatelju Slovencev. Ako mi Slovenci pripomorejo, da pri tej izdaji ne bodem trpel materialne škode, jim obljubljam, da bodem po razprodaji te knjige takoj izdal dve knjižici: „Fara sv. Ane v Slovenskih goricah, zgodovinsko krajepisne črtice“, in „Pravljice iz Slovenskih goric“. Čestite urednike slovenskih listov prosim, da v kratkem ponatisnejo to mojo prošnjo. Za to ljubezen jim bodem priposlal franko po dva iztisa moje knjige. Upam mnogo predplatnikov in naročnikov v 14 dnevih. Knjiga bo gotova v jednom mesecu. S slovenskim pozdravom!

Vekoslav Vakaj, zastopnik „Slavije“.

Od sv. Lovrenca v puščavi. (Pojasnilo.) Ker nekateri zadnji naš dopis nalašč krivo tolmačijo, kakor da bi stvari, o katerih se tam pripoveduje, zadevale prejšnjega gosp. župana v Kumenu, za to tukaj očitno povemo, da to ni res, ampak da dotični dopis meri edino in izključljivo le na bivšega občinskega pisarja, ki je bil tako predrzen, da je celo županovo ime podpisal brez njegovega vedenja. G. Jožef Schlaus je premožen mož in poleg tega dobrega srca, je vseskozi pravičen in pošten in ga toraj tudi vsi občani brez razločka močno spoštujejo.

Vse, kar se govori, je samo zlobno zasukavanje naših besed, in pa krivično natolcevanje, ki izvira od tistih ljudi, katerim je na tem največ ležeče, da se v občini ohrani nemir in razpor, pa kakor je tem ljudem že marsikaj spodletelo, tako jim bode tudi to. Zato pa tudi vse občane prav lepo prosimo, da ne poslušajo vsakega, ki jim kaj kvasi. Le tako bode v občini zavlada la pa zastopnost vsem občanom v blagor in korist!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Da si pripeka solnce sedaj že močno, giblje se še vendar po političnem polju, od časa do časa je tam še preživo. Tako so bili zadnji teden nemški liberalci grofu Taaffeju silno hvalo zagnali, in se je iz tega že lahko sodilo, da je stopil odločno na njih stran. Kakor pa stojé sedaj razmere, ni še tega storil. — Minister pl. Gautsch se dopade nemškimi liberalcem in radi bi ga razklicali za svojega. No, prave barve še dosehmal ni pokazal in torej menimo, da mu pojó hvalo samo za to, naj bi ga potegnili celo na svojo stran. — Uni zbor šolskih mož, katerim je minister za uk izročil nekatere spremembe gledé učiteljišč v posvetovanje, vzprejel je vse načrte g. ministra in jih ni znatno v ničem spremenil. — V Solnemgradu se trudi dvorni svetovalec g. Lienbacher veliko za kat. vsenučilišče. Družba, ki nabera za-nj denar, dela marljivo in se razprostira že po vseh planinskih deželah. — Tirolski dež. zbor sklican je v izredno zborovanje, to pa za to, naj sklene potrebno postavo gledé vravnanja reke Adiže. — V Gradcu so imeli turnarji velik zbor, na-nj je prišlo jih tudi nekaj iz Saske kraljevine. Kakor se čuje, bilo je pri tem zboru vse velikonemško, skorej tako, kakor da bi Gradec ne stal več na avstrijskih tleh. To vam je žalostno domoljubje. — Koroški Nemci so si sedaj močno v laséh, to pa posebno zavoljo neke „plainske družbe“. V njej sedé prvi in najhujši Nemci, pa je že čisto blizu, da pride na boben. Ako se to izgodi, pojde jim veliko denarja v izgubo. To pa boli tudi — Nemca. Zoper to družbo je bil svoje dni slov. poslanec prof. Einspieler glasno ugovarjal, a Nemci bili ga niso poslušali. Sedaj pa že čutijo, da je imel previdni rodoljub popolnem prav. Prav jim bodi! — V Ljubljani se bojé kolere in torej ne bo letos porcijunkule, ter so se vsi večji shodi ljudstva prepovedali. Tujcev pa prihaja čedalje več v Ljubljano, izlasti iz južnih krajev. Bati se je v resnici, da bi ne prinesli kolere seboj. — Goriški nadškof priporočuje našo bratovščino sv. Cirila in Metoda za versko zjedinjenje slovanskih razkolnikov. V Grgarju je troje šolarjev vedrilo pod kapom neke hiše, a v tem pa udari strela v hišo in

ubije 11letno dekle pri priči dečka pa pohabi na nogah, tretjemu otroku pa ne stori ničesar. — G. F. Kalister, veletržec v Trstu, stopil je v slov. šolsko društvo, ter mu izročil 200 gld. To je lepo. — Snuje se nova postranska železnica iz Trsta po Istri do Reke. — Kolera še vedno grabi ljudi, vsak den jih ji pade nekaj v nje črno žrelo. — Isto tako še razsaja kolera v Reki, vendar pa ne umrjó vsi, katere prime. — Pravi se, da se Nova Avstrija, Bosna in Hercegovina združi še letos popolnem z našim cesarstvom. To tudi ne more drugače biti, saj nas je stala že veliko krvi in denarja. — General Janski je povišan v divizionarja v Jožefovem mestu, poveljnik c. kr. armade na Ogerskem grof Gyulay-Edelsheim je stopil v pokoj in na njegovo mesto pride general konjice Pejačević. Madjare je ta vest sila poparila in mi menimo, da se jim je le prav izgodilo, saj že njih oholosti ni bilo ne konca, ne kraja. Ali si bo pa minister Tisza to zapisal za ušesa, še ne vemo.

Vnauje države. Mlado kraljestvo, Srbija trpi silo. Tri precej močne stranke se tepó med seboj in vlada skuša z vso silo ostati na krmilu. Sila pa ni nikjer prida. — V Črnigori si utrjuje meje proti Turčiji. S sv. Očetom pa je knez sklenil novo pogodbo in bode sedaj v Baru novo, kat. škofištvo, doslej še kat. cerkev tam ni imela škofa. — Rusi so morsko pristanišče v Batumu utrdili ter ga tujim ladijam zaprli. To pa je zoper pogodbo, kakor so jo bile v Berlinu naredile velevlasti, vendar pa se ne sliši, da bi te sedaj zoper to ugovarjale. — Nemški cesar se je pripeljal v Gostinjske toplice in ga je ljudstvo potoma dostojno a ne izdajski pozdravljalo. Ko bi prišel skozi naša mesta in mestica, ne prisežemo, da bi to naši Nemci enako storili. — Gladstone in njegovo ministerstvo ni imelo pri novih volitvah sreče in torej odstopi, toda s tem še irsko vprašanje ni udušeno. Tudi novo ministerstvo bode imelo hoče, noče ž njimi dela. — Francoski drž. zbor je sklenil svoje seje in bodo jeseni nove volitve. Za prvimi štirimi princí še pojde sedaj princ aumalski iz domovine, na angleško zemljo. Ali pa gre on zadnji v prognanstvo? Skorej gotovo, da se pride vrsta na ostale prince. Republikancem tiči še v udih preveč strahu pred njimi. — Italijanski kralj Umberto potuje sedaj po morskih pristaniščih in si ogleduje vojno ladjevje, posebno ladje torpedovke v Gastagni. Ali mar slutí, da mu jih bode treba? — Poslanec sv. Očeta na Kitajskem bode začasni nuncij in k njim pride v Rim tudi poslanec kitajskega cesarstva. — Predsednik zjedinjenih držav v Ameriki je prepovedal, da se uradniki ne smejo vtikati v volitve ter bi tiste ostro kaznoval, ki bi se zoper to pregrešili.